

Βρυξέλλες, 18 Απριλίου 2018
(OR. en)

8115/18

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0107 (COD)**

JAI 324
COPEN 105
CYBER 67
DROIPEN 54
JAIEX 28
ENFOPOL 172
TELECOM 95
DAPIX 107
EJUSTICE 28
IA 102
CODEC 578
MI 271

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	18 Απριλίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 226 final
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2018) 226 final.

σνημμ.: COM(2018) 226 final

Στρασβούργο, 17.4.2018
COM(2018) 226 final

2018/0107 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων
με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών**

{SWD(2018) 118 final} - {SWD(2018) 119 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή τα κοινωνικά δίκτυα, οι επιγραμμικές αγορές και άλλοι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας είναι σημαντικές κινητήριες δυνάμεις για την καινοτομία και την ανάπτυξη στην ψηφιακή οικονομία. Διευκολύνουν την -άνευ προηγούμενου- πρόσβαση σε πληροφορίες, καθώς και την επικοινωνία μεταξύ των ατόμων. Οι υπηρεσίες αυτές συνδέουν εκατοντάδες εκατομμύρια χρήστες και παρέχουν καινοτόμες υπηρεσίες σε άτομα και επιχειρήσεις. Παράγουν σημαντικά οφέλη για την ψηφιακή ενιαία αγορά και την οικονομική και κοινωνική ευημερία των χρηστών σε ολόκληρη την Ένωση και πέραν αυτής. Η αυξανόμενη σημασία και παρουσία του διαδικτύου και των υπηρεσιών επικοινωνίας και κοινωνίας της πληροφορίας στην καθημερινή μας ζωή και τις κοινωνίες αντικατοπτρίζονται στην εκθετική αύξηση της χρήσης. Ωστόσο, οι υπηρεσίες αυτές μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται καταχρηστικά ως εργαλεία για τη διάπραξη ή τη διευκόλυνση εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένων σοβαρών εγκλημάτων, όπως είναι οι τρομοκρατικές επιθέσεις. Όταν συμβαίνει κάτι τέτοιο, οι εν λόγω υπηρεσίες και εφαρμογές («εφαρμογές») συχνά είναι η μόνη πηγή από την οποία οι ερευνητές μπορούν να βρουν στοιχεία για να εντοπίσουν τον αυτουργό του εγκλήματος και να συγκεντρώσουν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο δικαστήριο.

Δεδομένης της διασυνοριακής φύσης του διαδικτύου, οι υπηρεσίες αυτές μπορούν καταρχήν να παρέχονται από οποιοδήποτε σημείο του κόσμου και δεν απαιτείται κατ' ανάγκη φυσική υποδομή, εταιρική παρουσία ή προσωπικό στα κράτη μέλη όπου προσφέρονται οι υπηρεσίες ή στο σύνολο της εσωτερικής αγοράς. Η διασυνοριακή παροχή των εν λόγω υπηρεσιών ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται εντός της ΕΕ, ιδίως με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Οι πάροχοι υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά μπορούν να χωριστούν σε τρεις κύριες κατηγορίες: 1) πάροχοι υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος και προσφέρουν υπηρεσίες μόνο στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους· 2) πάροχοι υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος και προσφέρουν υπηρεσίες σε διάφορα κράτη μέλη· και 3) πάροχοι υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους εκτός της ΕΕ και προσφέρουν υπηρεσίες σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, με ή χωρίς εγκαταστάσεις σε ένα ή περισσότερα από αυτά τα κράτη μέλη.

Ελλείπει γενικής απαίτησης να διασφαλίζουν οι πάροχοι υπηρεσιών φυσική παρουσία εντός της επικράτειας της Ένωσης, τα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα σε εθνικό επίπεδο, για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με εθνικές νομικές υποχρεώσεις που θεωρούν ουσιώδεις, και σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της οδηγίας 2000/31/EK για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, και ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά¹ («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»). Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν την απαίτηση πρόσβασης σε αποδεικτικά στοιχεία ή άλλα είδη πληροφοριών, όταν αυτό ζητείται από τις δικαστικές αρχές σε ποινικές υποθέσεις. Αυτές οι εθνικές προσεγγίσεις διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών και περιλαμβάνουν μέτρα που κυμαίνονται

¹ [Οδηγία 2000/31/EK](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1).

από την εκτεταμένη εκτελεστική δικαιοδοσία² μέχρι την υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου στην επικράτεια του οικείου κράτους μέλους για ορισμένους παρόχους υπηρεσιών που προσφέρουν υπηρεσίες εντός της εν λόγω επικράτειας. Για παράδειγμα, η Γερμανία θέσπισε πρόσφατα την «Πράξη επιβολής δικτύου»³, που υποχρεώνει τους παρόχους κοινωνικών δικτύων⁴ να ορίζουν ένα πρόσωπο στη Γερμανία εξουσιοδοτημένο να παραλαμβάνει αιτήματα των αρχών επιβολής του νόμου. Ο νόμος επιβάλλει χρηματικές κυρώσεις έως 500 000 EUR για μη ορισμό εκπροσώπου ή μη ανταπόκριση σε αιτήματα για την παροχή πληροφοριών όταν κάποιος ενεργεί ως αντίκλητος. Συζητήσεις σχετικά με τη θέσπιση παρόμοιων μέτρων βρίσκονται σε εξέλιξη στην Ιταλία⁵. Άλλα κράτη μέλη, όπως το Βέλγιο, δεν απαιτούν τοπική εκπροσώπηση, αλλά αντ' αυτού επιδιώκουν να επιβάλουν εθνικές υποχρεώσεις άμεσα κατά παρόχων εγκατεστημένων στο εξωτερικό μέσω εθνικών έννομων διαδικασιών⁶.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν επίσης μια σειρά από διαφορετικούς συνδυαστικούς παράγοντες για να θεμελιώσουν δικαιοδοσία σε πάροχο υπηρεσιών, όπως η κύρια έδρα του, ο τόπος στον οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες, η θέση των δεδομένων ή συνδυασμός παραγόντων. Επιπλέον, υπάρχουν διαφορετικοί μηχανισμοί συνεργασίας και άτυπες συμφωνίες μεταξύ των αρχών ορισμένων κρατών μελών και ορισμένων παρόχων υπηρεσιών. Ορισμένοι από τους μεγαλύτερους παρόχους υπηρεσιών υπολόγισαν, για τους σκοπούς της εκτίμησης επιπτώσεων, ότι το ετήσιο κόστος της συμμόρφωσής τους με τις εθνικές νομικές υποχρεώσεις είναι υψηλό και ανέρχεται σε επταψήφιο νούμερο. Το κόστος της συμμόρφωσης με αποκλίνουσες εθνικές απαιτήσεις, παρότι προφανώς ανάλογο με την παρουσία στην αγορά, μπορεί να αποδειχθεί απαγορευτικό για μικρότερους παρόχους υπηρεσιών.

Όσον αφορά την εκτελεστότητα αιτημάτων που αποστέλλονται στο πλαίσιο των ρυθμίσεων αυτών, υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς το κατά πόσον οι πάροχοι υπηρεσιών έχουν υποχρέωση να συνεργάζονται ή όχι. Οι κυρώσεις και η εκτέλεση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης είναι επίσης κατακερματισμένες. Ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πάροχος της υπηρεσίας συμμορφώνεται με την εντολή με την οποία επιβλήθηκε η κύρωση, εξακολουθεί να είναι δύσκολη η εκτέλεση της αρχικής εντολής για την παροχή των δεδομένων.

Σε αρκετές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη έχουν επισημάνει τις προκλήσεις αυτές ως βασικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν από κοινού:

- Στις 22 Μαρτίου 2016, σε κοινή δήλωση των υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και εκπροσώπων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ σχετικά με τις τρομοκρατικές επιθέσεις στις Βρυξέλλες⁷, τονίστηκε ότι είναι αναγκαίο, ως ζήτημα προτεραιότητας, να βρεθούν τρόποι για τη διασφάλιση και τη λήψη

² Ο όρος «εκτελεστική δικαιοδοσία» αναφέρεται στην αρμοδιότητα των οικείων αρχών να προβαίνουν σε ερευνητικά μέτρα.

³ http://www.bmju.de/DE/Themen/FokusThemen/NetzDG/NetzDG_node.html.

⁴ Η πράξη εφαρμόζεται σε «παρόχους υπηρεσιών τηλεμέσων οι οποίοι, για κερδοσκοπικούς σκοπούς, διαχειρίζονται διαδικτυακές πλατφόρμες που είναι σχεδιασμένες να επιτρέπουν στους χρήστες να μοιράζονται οποιοδήποτε περιεχόμενο με άλλους χρήστες ή να δημοσιοποιούν αυτό το περιεχόμενο (κοινωνικά δίκτυα) (...). Το ίδιο εφαρμόζεται σε πλατφόρμες σχεδιασμένες να επιτρέπουν την ατομική επικοινωνία ή τη διάδοση συγκεκριμένου περιεχομένου.»

⁵ <http://www.publicpolicy.it/wp-content/uploads/2016/03/Relazione-Franco-Roberti-Dna.pdf>.

⁶ Εφετείο της Αμβέρσας, απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2017, <http://www.lesoir.be/124825/article/2017-11-17/la-justice-belge-condamne-skype-payer-une-amende-de-30000-euros>.

⁷ [Κοινή δήλωση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ και αντιπροσώπων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ για τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 22ας Μαρτίου 2016 στις Βρυξέλλες.](#)

ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων με ταχύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο, με την ενίσχυση της συνεργασίας με τρίτες χώρες και με παρόχους υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην ευρωπαϊκή επικράτεια, προκειμένου να βελτιωθεί η συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ και των κρατών μελών.

- Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, που εγκρίθηκαν στις 9 Ιουνίου 2016⁸, τα κράτη μέλη επανέλαβαν ότι είναι αποφασισμένα να ενεργούν για την προστασία του κράτους δικαίου στον κυβερνοχώρο και κάλεσαν την Επιτροπή να αναπτύξει κοινή προσέγγιση της ΕΕ για τη βελτίωση της ποινικής δικαιοσύνης στον κυβερνοχώρο κατά προτεραιότητα.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών απαιτείται διττή νομοθετική προσέγγιση. Η παρούσα πρόταση θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη νόμιμη εκπροσώπηση στην Ένωση ορισμένων παρόχων υπηρεσιών για τους σκοπούς της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Επιπλέον, απαιτείται ένα μέσο που θα εγκριθεί βάσει του άρθρου 82 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ για την πρόβλεψη της άμεσης επίδοσης εντολών στον πάροχο υπηρεσιών σε διασυνοριακές καταστάσεις. Ως εκ τούτου, οι ανωτέρω προκλήσεις αντιμετωπίζονται μέσω συνδυασμού των δύο αυτών προτάσεων. Ωστόσο, είναι σημαντικό να έχουμε κατά νου ότι η παρούσα πρόταση αποσκοπεί πρωτίστως και σαφώς στην ταυτοποίηση του αποδέκτη των εντολών των αρχών των κρατών μελών για τη λήψη αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις τα οποία έχουν στην κατοχή τους οι πάροχοι υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην άρση ορισμένων από τα εμπόδια στην επικοινωνία με παρόχους υπηρεσιών, προσφέροντας μια κοινή, πανευρωπαϊκή λύση για την κοινοποίηση νομικών εντολών σε παρόχους υπηρεσιών μέσω νόμιμου εκπροσώπου. Η λύση αυτή εξαλείφει την ανάγκη για εξατομικευμένες και μη συντονισμένες εθνικές προσεγγίσεις και παρέχει ασφάλεια δικαίου σε επίπεδο ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, με την παρούσα πρόταση θεσπίζεται η υποχρέωση των κρατών μελών να εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών ορίζουν εξουσιοδοτημένους νόμιμους εκπροσώπους νομικά υπεύθυνους για τη συμμόρφωση με δικαστικές εντολές και αποφάσεις εξ ονόματος των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών.

Επιπλέον, μια εναρμονισμένη προσέγγιση δημιουργεί ισότιμους όρους ανταγωνισμού για όλες τις εταιρείες που προσφέρουν το ίδιο είδος υπηρεσιών στην ΕΕ, ανεξάρτητα από τον τόπο όπου είναι εγκατεστημένες ή δραστηριοποιούνται, σεβόμενη παράλληλα την αρχή της χώρας προέλευσης που ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Η αρχή αυτή ισχύει μόνο για τους παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ και, επιπλέον, υπόκειται σε διάφορες εξαιρέσεις και ενδεχόμενες απαλλαγές. Οι εναρμονισμένοι κανόνες σε επίπεδο ΕΕ δεν είναι μόνο απαραίτητοι για την εξάλειψη των εμποδίων στην παροχή υπηρεσιών και τη διασφάλιση καλύτερης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, αλλά και για την εξασφάλιση συνεκτικότερης προσέγγισης του ποινικού δικαίου στην Ένωση. Η διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού είναι επίσης απαραίτητη για άλλες θεμελιώδεις προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, όπως είναι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών και ο σεβασμός της κυριαρχίας και της δημόσιας αρχής όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου για παρόχους υπηρεσιών που δεν είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ αλλά προσφέρουν υπηρεσίες στην ΕΕ υπάρχει ήδη σε ορισμένες πράξεις του δικαίου της Ένωσης που εφαρμόζονται σε συγκεκριμένους τομείς. Αυτό

⁸ [Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη βελτίωση της ποινικής δικαιοσύνης στον κυβερνοχώρο, ST9579/16.](#)

συμβαίνει, για παράδειγμα, στον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (άρθρο 27)⁹ και στην οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (άρθρο 18)¹⁰. Η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες περιλαμβάνει επίσης ανάλογη υποχρέωση (άρθρο 3)¹¹.

Όπως προαναφέρθηκε, η παρούσα πρόταση συνάδει με την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο, και ιδίως με την αρχή της χώρας προέλευσης που προβλέπεται στο άρθρο 3 της οδηγίας. Δεν επηρεάζει τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για παροχή πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 5.

• Σύνοψη της προτεινόμενης οδηγίας (πώς βελτιώνει το τρέχον πλαίσιο)

Επί του παρόντος, υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους παρόχους υπηρεσιών, ιδίως στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Ο κατακερματισμός εμφανίζεται ιδιαίτερα στα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, καθώς ορισμένοι πάροχοι υπηρεσιών αποθηκεύουν πληροφορίες που μπορεί να αποβούν σημαντικές για την έρευνα και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων. Ο κατακερματισμός αυτός δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου για όσους εμπλέκονται και μπορεί να επιβάλει στους παρόχους υπηρεσιών διαφορετικές και, ενίοτε, αντικρουόμενες υποχρεώσεις και συναφή συστήματα επιβολής κυρώσεων, ανάλογα με το αν παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε εθνικό επίπεδο, σε διασυνοριακό επίπεδο εντός της Ένωσης ή από χώρες εκτός της Ένωσης. Για τη μείωση των εμποδίων στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η παρούσα οδηγία καθιστά υποχρεωτικό για τους παρόχους υπηρεσιών τον ορισμό νόμιμου εκπροσώπου στην Ένωση, ο οποίος θα παραλαμβάνει, θα συμμορφώνεται με και θα εκτελεί αποφάσεις που στοχεύουν στη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Η επακόλουθη μείωση των εμποδίων θα εξασφαλίσει καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, με τρόπο που να συνάδει με την ανάπτυξη κοινού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου για όλους τους παρόχους υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην Ένωση θα διασφαλίσει ότι υπάρχει πάντα ένας σαφής αποδέκτης εντολών οι οποίες στοχεύουν στη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Αυτό, με τη σειρά του, θα διευκολύνει τη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών με τις εν λόγω εντολές, καθώς ο νόμιμος εκπρόσωπος θα είναι αρμόδιος για την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση των εν λόγω εντολών εξ ονόματος του παρόχου υπηρεσιών.

⁹ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/679](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

¹⁰ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2016/1148](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1).

¹¹ [Πρόταση κανονισμού](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την κατάργηση της οδηγίας 2002/58/EK (κανονισμός για την ιδιωτική ζωή και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), COM(2017) 10 final.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση στην οποία στηρίζονται τα μέτρα που θα ληφθούν στον τομέα περιέχεται στα άρθρα 53 και 62 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία προβλέπουν τη θέσπιση μέτρων για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά την καθιέρωση και την παροχή υπηρεσιών.

Στην προκειμένη περίπτωση, η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου στην Ένωση θα συμβάλει ιδίως στην εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 56 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Σύμφωνα με τα άρθρα 53 και 62 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή δύναται να προτείνει οδηγίες και μη δεσμευτικές πράξεις, όπως συστάσεις. Δεδομένης της ανάγκης για παροχή ασφάλειας δικαίου και άρση των εμποδίων που τίθενται στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, οι οποίες δεν μπορούν να επιτευχθούν με την έκδοση μη δεσμευτικής πράξης, επιλέχθηκε η μορφή οδηγίας.

• Επικουρικότητα

Η παρούσα πρόταση καλύπτει τους παρόχους υπηρεσιών που προσφέρουν υπηρεσίες στην ΕΕ, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής τους, που μπορεί να βρίσκεται εντός ή εκτός ΕΕ. Αν δεν υπάρξει κοινή ενωσιακή προσέγγιση, οι μη συντονισμένες εθνικές λύσεις που αφορούν την παραλαβή, τη συμμόρφωση με ή την εκτέλεση αποφάσεων για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών δύναται να οδηγήσουν σε κατακερματισμό, δημιουργώντας ένα μωσαϊκό ποικίλων και πιθανόν αντικρουόμενων εθνικών υποχρεώσεων για τους παρόχους υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται σε διάφορες αγορές. Αυτό παρακωλύει την παροχή υπηρεσιών σε ολόκληρη την ΕΕ. Με δεδομένη την ποικιλομορφία των νομικών προσεγγίσεων και το ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, η νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ αποτελεί το πλέον ενδεδειγμένο μέσο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση επιδιώκει να προωθήσει μια εναρμονισμένη προσέγγιση για την άρση υφιστάμενων και αναδυόμενων εμποδίων στην παροχή υπηρεσιών όσον αφορά το ζήτημα της παραλαβής, της συμμόρφωσης με ή της εκτέλεσης αποφάσεων για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Η επιλεχθείσα προσέγγιση θεωρείται αναλογική προς την επιβάρυνση που επιβάλλεται. Υπό το πρίσμα της αυξανόμενης σημασίας και παρουσίας του διαδικτύου και των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, υπάρχουν ορισμένες πιθανές επιλογές για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων εμποδίων. Από αυτές τις επιλογές, όπως αναλύεται λεπτομερέστερα στην εκτίμηση επιπτώσεων¹² που

¹² Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής – Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση κανονισμού σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις και την πρόταση οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, SWD(2018) 118.

συνοδεύει τη νομοθετική πρόταση, ο υποχρεωτικός ορισμός νόμιμου εκπροσώπου για ορισμένους παρόχους υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ επιτυγχάνει τον στόχο της παροχής αποτελεσματικού μηχανισμού επίδοσης νομικών εντολών χωρίς να επιβάλλεται αδικαιολόγητη επιβάρυνση στους παρόχους υπηρεσιών.

Η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου συνεπάγεται μεγαλύτερη επιβάρυνση για τις εταιρείες που δεν είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ, δεδομένου ότι δεν θα μπορούσαν να στηριχθούν στην υφιστάμενη εταιρική παρουσία στην ΕΕ. Από την άλλη πλευρά, ο εν λόγω νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να είναι τρίτο μέρος, το οποίο θα μπορούσε να εκπροσωπεί και άλλους παρόχους υπηρεσιών, ιδίως μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις («ΜΜΕ»), και ο νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να σωρεύει διαφορετικά καθήκοντα (π.χ. εκπρόσωποι του γενικού κανονισμού για την προστασία των δεδομένων ή της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, πέραν του νόμιμου εκπροσώπου που προβλέπεται στην παρούσα πράξη). Αυτό θα εφαρμόζεται μόνο σε ΜΜΕ που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην ΕΕ, και όχι στην περίπτωση περιστασιακής επεξεργασίας δεδομένων στην ΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Για περισσότερο από ενάμισι έτος, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για τον προσδιορισμό προβλημάτων και τη χάραξη της μελλοντικής πορείας, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων για βελτίωση των διαύλων αλληλεπίδρασης μεταξύ των αρχών και των παρόχων υπηρεσιών. Αυτό έγινε μέσω ερευνών· από μια ανοιχτή δημόσια διαβούλευση έως στοχευμένες έρευνες στις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Διοργανώθηκαν επίσης συνεδριάσεις ομάδων εμπειρογνομόνων και διμερείς συναντήσεις, για να συζητηθούν οι πιθανές επιπτώσεις της ενωσιακής νομοθεσίας. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν διασκέψεις κατά τις οποίες συζητήθηκε η διασυννοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων σχετικά με την πρωτοβουλία.

Από στοχευμένη έρευνα στις δημόσιες αρχές των κρατών μελών αποκαλύφθηκε ότι δεν υπήρχε κοινή προσέγγιση για την εξασφάλιση διασυννοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, δεδομένου ότι κάθε κράτος μέλος έχει τις δικές του εθνικές πρακτικές. Επίσης, οι πάροχοι υπηρεσιών αντιδρούν διαφορετικά σε αιτήματα από αλλοδαπές αρχές επιβολής του νόμου και οι χρόνοι απόκρισης διαφέρουν ανάλογα με το αιτούν κράτος μέλος. Αυτό δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Καθ' όλη τη διάρκεια της διαβούλευσης, οι πάροχοι υπηρεσιών και ορισμένες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ανέφεραν την ανάγκη να διασφαλίζεται η ασφάλεια δικαίου σε άμεση συνεργασία με τις δημόσιες αρχές και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις νόμων. Στα βασικά ζητήματα που επισημάνθηκαν από τις δημόσιες αρχές περιλαμβάνονταν η έλλειψη αξιόπιστης συνεργασίας με παρόχους υπηρεσιών, η έλλειψη διαφάνειας και η ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά τη δικαιοδοσία για τα ερευνητικά μέτρα. Ορισμένες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θεώρησαν ότι δεν ήταν επιθυμητή η νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ στον εν λόγω τομέα και εξέφρασαν προτίμηση για περιορισμό της δράσης της ΕΕ για τη βελτίωση των διαδικασιών αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, η οποία θα προχωρήσει παράλληλα.

• Εκτίμηση επιπτώσεων

Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη σχετικά με την εκτίμηση επιπτώσεων¹³ και έκανε διάφορες συστάσεις για βελτίωση¹⁴. Σε συνέχεια της γνώμης αυτής, η εκτίμηση επιπτώσεων τροποποιήθηκε, ώστε να συζητηθούν περαιτέρω τα ζητήματα που αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα που σχετίζονται με τη διασυννοριακή ανταλλαγή δεδομένων, ιδίως όσον αφορά τις συνδέσεις μεταξύ των διαφόρων μέτρων που αποτελούν μέρος της προτιμώμενης επιλογής. Η εκτίμηση τροποποιήθηκε επίσης, ώστε να αντανακλά καλύτερα τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών και των κρατών μελών, και τον τρόπο με τον οποίο έχουν ληφθεί υπόψη οι εν λόγω απόψεις. Επιπλέον, το πλαίσιο πολιτικής αναθεωρήθηκε, ώστε να συμπεριλάβει πρόσθετες αναφορές σε διάφορες πτυχές, όπως οι συζητήσεις σε ομάδες εμπειρογνομόνων, οι οποίες συνέβαλαν στη διαμόρφωση της πρωτοβουλίας. Διευκρινίστηκε η συμπληρωματικότητα μεταξύ των διάφορων μέτρων όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, το χρονοδιάγραμμα και το βάθος, ενώ το βασικό σενάριο αναθεωρήθηκε, προκειμένου να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις εξελίξεις που ενδέχεται να υπάρξουν ανεξάρτητα από τη θέσπιση των προτεινόμενων μέτρων. Τέλος, προστέθηκαν διαγράμματα ροής, για να περιγραφούν καλύτερα οι ροές εργασιών για την ανταλλαγή πληροφοριών.

Εξετάστηκαν τέσσερις κύριες επιλογές πολιτικής πέρα από το βασικό σενάριο (επιλογή Ο): ένας αριθμός πρακτικών μέτρων για τη βελτίωση τόσο των διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας όσο και της άμεσης συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών και των παρόχων υπηρεσιών (επιλογή Α: μη νομοθετική)· μια επιλογή που συνδυάζει τα πρακτικά μέτρα της επιλογής Α με διεθνείς λύσεις (επιλογή Β: νομοθετική)· μια επιλογή που συνδυάζει τα προηγούμενα μέτρα που περιέχονται στην επιλογή Β με μια ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων και ένα μέτρο για τη βελτίωση της πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων (επιλογή Γ: νομοθετική)· και μια επιλογή που συνδυάζει όλα τα προηγούμενα μέτρα που περιέχονται στην επιλογή Γ με τη νομοθεσία για την άμεση πρόσβαση σε δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε απομακρυσμένη θέση (επιλογή Δ: νομοθετική). Η εκτίμηση επιπτώσεων προσδιόρισε επίσης την ανάγκη οι πάροχοι υπηρεσιών που προσφέρουν υπηρεσίες στην ΕΕ να ορίζουν έναν νόμιμο εκπρόσωπο στην Ένωση, και αυτό συμπεριλήφθηκε στις επιλογές Γ και Δ.

Η εκτίμηση επιπτώσεων κατέδειξε ότι οι επιλογές που περιλαμβάνουν τον νόμιμο εκπρόσωπο (Γ και Δ) θα έχουν σαφή προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τις άλλες επιλογές. Αν και οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να επιβαρυνθούν βραχυπρόθεσμα με πρόσθετες δαπάνες λόγω του ορισμού νόμιμου εκπροσώπου, ένα εναρμονισμένο πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ είναι πιθανό να μειώσει την επιβάρυνση για τους παρόχους που επί του παρόντος αποκρίνονται σε αιτήματα για δεδομένα από τις αρχές επιβολής του νόμου σε εθελοντική βάση και οι οποίοι πρέπει να τα αξιολογήσουν βάσει των διαφορετικών νομοθεσιών όλων των κρατών μελών. Το μοντέλο κόστους που δημιουργήθηκε και επικυρώθηκε σε συνεργασία με τους σχετικούς

¹³ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής – Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση κανονισμού σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις και την πρόταση οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, SWD(2018) 118.

¹⁴ Επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής — Γνώμη σχετικά με την έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων — πρόταση κανονισμού σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις και πρόταση οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, SEC(2018) 199.

παρόχους υπηρεσιών έδειξε ότι η πρωτοβουλία θα αποφέρει σημαντική εξοικονόμηση μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και θα άρει τα εμπόδια στην εσωτερική αγορά. Επιπλέον, η ασφάλεια δικαίου και η τυποποίηση των διαδικασιών αναμένεται να έχουν επίσης θετικό αντίκτυπο στις ΜΜΕ, δεδομένου ότι θα ελαφρύνουν τη διοικητική επιβάρυνση. Συνολικά, η πρωτοβουλία αναμένεται επίσης να οδηγήσει σε εξοικονόμηση για τις ΜΜΕ.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου αποκκοπεί στην εξάλειψη των εμποδίων και, ως εκ τούτου, διευκολύνει την άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Ειδικότερα, η πρόταση επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση να ορίσουν μια υφιστάμενη εγκατάσταση ως νόμιμο εκπρόσωπό τους, με εξαίρεση μόνο όταν η εγκατάσταση αυτή βρίσκεται σε κράτος μέλος που δεν συμμετέχει στα μέσα δικαστικής συνεργασίας που εκδίδονται δυνάμει του Τίτλου V της Συνθήκης. Η εξαίρεση αυτή έχει ως στόχο να αντιμετωπίσει την ιδιαίτερη κατάσταση που δημιουργήθηκε από τον Τίτλο V της Συνθήκης, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η νομοθετική πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Την εφαρμογή της οδηγίας αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει αυτή τη διαδικασία εφαρμογής, με τη δημιουργία επιτροπής επαφών για τη διασφάλιση εναρμονισμένης και συνεκτικής εφαρμογής και την αποφυγή της χρήσης διαφορετικών συστημάτων για τους παρόχους υπηρεσιών. Εάν χρειάζεται, η Επιτροπή θα εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για τους παρόχους υπηρεσιών. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της, που θα βασίζεται σε αναλυτική επισκόπηση της λειτουργίας της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, το αργότερο 5 έτη μετά την έναρξη ισχύος. Η έκθεση αυτή θα συνοδεύεται, αν χρειάζεται, από προτάσεις προσαρμογής της παρούσας οδηγίας.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Άρθρο 1 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Το άρθρο 1 ορίζει το αντικείμενο της οδηγίας, το οποίο είναι η θέσπιση κανόνων σχετικά με τη νόμιμη εκπροσώπηση στην Ένωση ορισμένων παρόχων υπηρεσιών για τον σκοπό της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

Το είδος των υποχρεώσεων που ζητούνται από τους παρόχους υπηρεσιών μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως για παράδειγμα την παραλαβή εντολής στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών από εισαγγελέα ή δικαστή με νομικές συνέπειες, την παροχή των δεδομένων που απαιτούνται στο πλαίσιο των εν λόγω ποινικών διαδικασιών, τη λήψη ορισμένων μέτρων για τη διατήρηση των δεδομένων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών ή την υποβολή σε αναγκαστική εκτέλεση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Λόγω των εμπορικών και των εδαφικών πολιτικών τους, οι πάροχοι υπηρεσιών ενδέχεται να δυσκολεύονται να συμμορφωθούν μ' αυτά τα διαφορετικά είδη ολοένα συχνότερων αιτημάτων. Από την άλλη πλευρά, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωρίζουν σε ποιους παρόχους υπηρεσιών οι οποίοι

είναι εγκατεστημένοι ή παρέχουν υπηρεσίες στην επικράτεια της Ένωσης θα απευθύνονται και με ποιο τρόπο.

Τα κράτη μέλη δεν ορίζουν υποχρεώσεις επιπλέον εκείνων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία για τους παρόχους υπηρεσιών οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, όπως για παράδειγμα την επιβολή υποχρέωσης ορισμού νόμιμου εκπροσώπου στην επικράτειά τους, και όχι σε οποιαδήποτε χώρα της Ένωσης όπου προσφέρουν υπηρεσίες.

Οι εναρμονισμένοι κανόνες για τη νόμιμη εκπροσώπηση δεν θα πρέπει να περιορίζουν τις εξουσίες που εκχωρούνται δυνάμει του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου στις αρμόδιες αρχές να απευθύνονται σε παρόχους υπηρεσιών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους. Στις περιπτώσεις αυτές, εάν οι εθνικές αρχές αποφασίσουν να απευθύνουν τις εντολές τους απευθείας στην εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών, η ευθύνη του νόμιμου εκπροσώπου, όπως προβλέπεται στην παρούσα οδηγία, δεν ισχύει.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Το άρθρο 2 παραθέτει τους ορισμούς που εφαρμόζονται στην παρούσα πράξη.

Ο νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται από τον πάροχο υπηρεσιών να ενεργεί εξ ονόματός του, προκειμένου να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών για τον σκοπό της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν τον ορισμό υφιστάμενης εγκατάστασης σε ένα κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων της κύριας έδρας ή των κεντρικών γραφείων τους, και επίσης να ορίζουν περισσότερους νόμιμους εκπροσώπους.

Τα ακόλουθα είδη παρόχων υπηρεσιών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας: πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πάροχοι υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας που αποθηκεύουν δεδομένα ως μέρος της υπηρεσίας που παρέχεται στον χρήστη, περιλαμβανομένων κοινωνικών δικτύων, επιγραμμικών αγορών και άλλων παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας, και πάροχοι υπηρεσιών ονομασιών και αρίθμησης για το διαδίκτυο.

Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας καλύπτει τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας, όπως ορίζεται [στην οδηγία για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών]. Παραδοσιακές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, καταναλωτές και επιχειρήσεις βασίζονται ολοένα περισσότερο στις νέες υπηρεσίες διαδικτύου που καθιστούν δυνατή τη διαπροσωπική επικοινωνία, όπως είναι οι φωνητικές υπηρεσίες μέσω του Πρωτοκόλλου Διαδικτύου (IP), οι υπηρεσίες άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αντί για τις παραδοσιακές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών. Ως εκ τούτου, οι υπηρεσίες αυτές, μαζί με τα κοινωνικά δίκτυα, όπως το Twitter και το Facebook, που επιτρέπουν στους χρήστες να μοιράζονται περιεχόμενο, καλύπτονται από την παρούσα πρόταση.

Σε πολλές περιπτώσεις, τα δεδομένα δεν αποθηκεύονται πλέον στη συσκευή του χρήστη, αλλά είναι διαθέσιμα σε υποδομές που βασίζονται στο υπολογιστικό νέφος, οι οποίες επιτρέπουν, κατ' αρχήν, την πρόσβαση από οπουδήποτε. Οι πάροχοι υπηρεσιών δεν χρειάζεται να είναι εγκατεστημένοι ή να διατηρούν εξυπηρετητές (server) σε κάθε δικαιοδοσία· αντ' αυτού χρησιμοποιούν κεντρικά συστήματα για την παροχή των υπηρεσιών τους. Ο ορισμός, προκειμένου να λάβει υπόψη την εξέλιξη αυτή, καλύπτει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους που παρέχουν διάφορους υπολογιστικούς πόρους όπως δίκτυα, εξυπηρετητές ή άλλες υποδομές, αποθήκευση, εφαρμογές και υπηρεσίες που καθιστούν εφικτή την αποθήκευση δεδομένων για διαφορετικούς σκοπούς. Η πράξη εφαρμόζεται επίσης σε ψηφιακές αγορές οι οποίες επιτρέπουν στους καταναλωτές και/ή τους εμπόρους να συνάπτουν συναλλαγές μέσω ηλεκτρονικών συμβάσεων πώλησης ή παροχής υπηρεσιών με

εμπόρους. Οι συναλλαγές αυτές πραγματοποιούνται είτε στον ιστότοπο της επιγραμμικής αγοράς είτε στον ιστότοπο εμπόρου που χρησιμοποιεί υπολογιστικές υπηρεσίες τις οποίες παρέχει η επιγραμμική αγορά. Επομένως, η εν λόγω αγορά είναι εκείνη που συνήθως διαθέτει ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία που ενδέχεται να χρειαστούν κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.

Υπηρεσίες για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων δεν είναι καθοριστικό στοιχείο δεν καλύπτονται από την πρόταση. Αν και οι περισσότερες υπηρεσίες που παρέχονται από παρόχους σήμερα περιλαμβάνουν κάποιο είδος αποθήκευσης δεδομένων, ιδίως όταν παρέχονται επιγραμμικά εξ αποστάσεως, δύναται να διακριθούν οι υπηρεσίες για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων δεν αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό και, συνεπώς, είναι μόνο επικουρικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των νομικών, αρχιτεκτονικών, μηχανικών και λογιστικών υπηρεσιών που παρέχονται επιγραμμικά και εξ αποστάσεως.

Δεδομένα που κατέχουν οι πάροχοι υπηρεσιών υποδομής διαδικτύου, όπως οι αρχειοφύλακες και τα μητρώα ονομάτων χώρου και οι πάροχοι υπηρεσιών ιδιωτικής ζωής και υπηρεσιών διαμεσολάβησης, ή από τα περιφερειακά μητρώα διαδικτύου για διευθύνσεις πρωτοκόλλου διαδικτύου, ενδέχεται να αποβούν σημαντικά για την ποινική διαδικασία, καθώς μπορούν να παράσχουν ίχνη που επιτρέπουν την ταυτοποίηση ατόμου ή οντότητας που πιθανόν εμπλέκεται σε εγκληματική δραστηριότητα.

Για τον καθορισμό των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να υπάρχει επαρκής σύνδεση μεταξύ του παρόχου και της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσον ο πάροχος υπηρεσιών επιτρέπει σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα στην Ένωση να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Ωστόσο, η απλή προσβασιμότητα της υπηρεσίας (που θα μπορούσε να απορρέει επίσης από την προσβασιμότητα του ιστοτόπου του παρόχου υπηρεσιών ή ενός μεσάζοντα ή από τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλα στοιχεία επικοινωνίας) δεν θα πρέπει να αποτελεί επαρκή προϋπόθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να απαιτείται ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση. Τέτοια ουσιώδης σύνδεση θα υπάρχει ασφαλώς στις περιπτώσεις που ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση. Εάν δεν υπάρχει εγκατάσταση στην Ένωση, το κριτήριο της ουσιώδους σύνδεσης με την Ένωση θα πρέπει να αξιολογηθεί με βάση την ύπαρξη σημαντικού αριθμού χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή τη στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να προσδιοριστεί βάσει όλων των σχετικών περιστάσεων, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως η χρήση γλώσσας ή νομίσματος που χρησιμοποιείται γενικά στο εν λόγω κράτος μέλος ή η δυνατότητα παραγγελίας αγαθών ή υπηρεσιών. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα κράτος μέλος θα μπορούσε, επίσης, να συναχθεί από τη διαθεσιμότητα εφαρμογής στο οικείο εθνικό κατάστημα εφαρμογών, από την παροχή τοπικών διαφημίσεων ή διαφημίσεων στη γλώσσα που χρησιμοποιείται σε ένα κράτος μέλος, από τη χρήση των πληροφοριών που προέρχονται από πρόσωπα στα κράτη μέλη στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ή από τον χειρισμό των σχέσεων με τους πελάτες, για παράδειγμα με την παροχή εξυπηρέτησης πελατών στη γλώσσα που χρησιμοποιείται γενικά σε κράτος μέλος. Ουσιώδης σύνδεση θα συνάγεται επίσης όταν ένας πάροχος υπηρεσιών κατευθύνει τις δραστηριότητές του προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού 1215/2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 3 Νόμιμος εκπρόσωπος

Το άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 θεσπίζει την υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου στην Ένωση η οποία πρέπει να επιβληθεί στους παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες

στην Ένωση. Κατ' αρχήν, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να επιλέγουν σε ποιο κράτος μέλος θα ορίσουν τον νόμιμο εκπρόσωπό τους και, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίσουν αυτή την ελευθερία επιλογής, για παράδειγμα επιβάλλοντας την υποχρέωση ορισμού του νόμιμου εκπροσώπου στην επικράτειά τους. Ωστόσο, το άρθρο 3 παράγραφοι 1 έως 3 περιέχει ορισμένους περιορισμούς όσον αφορά αυτή την ελεύθερη επιλογή των παρόχων υπηρεσιών, και κυρίως τον περιορισμό ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος θα πρέπει να είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος όπου παρέχει υπηρεσίες ή είναι εγκατεστημένος ο πάροχος υπηρεσιών. Αυτός ο περιορισμός, που απαιτεί προϋπάρχουσα σύνδεση μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και του κράτους μέλους όπου θα ορίζεται ο νόμιμος εκπρόσωπος, περιορίζει τη δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών να επιλέγουν το κράτος μέλος με βάση κριτήρια που θα αντέβαιναν στους στόχους της παρούσας οδηγίας, όπως το επίπεδο των προστίμων. Το άρθρο 3 παράγραφοι 1 έως 3 καθορίζει επίσης ποια κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την επιβολή της υποχρέωσης στους παρόχους υπηρεσιών.

Το άρθρο 3 παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση. Οι εν λόγω πάροχοι πρέπει να ορίσουν τουλάχιστον έναν νόμιμο εκπρόσωπο στην Ένωση, ειδικότερα σε ένα κράτος μέλος όπου προσφέρουν υπηρεσίες ή είναι εγκατεστημένοι. Υπεύθυνα για την επιβολή αυτής της υποχρέωσης είναι τα κράτη μέλη στα οποία είναι εγκατεστημένοι οι πάροχοι υπηρεσιών.

Το άρθρο 3 παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε παρόχους υπηρεσιών που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να ορίσουν νόμιμο εκπρόσωπο σε ένα από τα κράτη μέλη όπου παρέχουν υπηρεσίες. Τα κράτη μέλη στα οποία παρέχει υπηρεσίες ο πάροχος υπηρεσιών είναι υπεύθυνα για την επιβολή αυτής της υποχρέωσης.

Το άρθρο 3 παράγραφος 3 εφαρμόζεται και στις δύο περιπτώσεις που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 και το άρθρο 3 παράγραφος 2, και επιβάλλει πρόσθετες απαιτήσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος που είναι εγγενές στην αλληλεπίδραση μεταξύ του μέσου της εσωτερικής αγοράς και των μέσων δικαστικής συνεργασίας που θεσπίζονται δυνάμει του Τίτλου V της Συνθήκης. Ο νόμιμος εκπρόσωπος που έχει οριστεί σε κράτος μέλος το οποίο δεν συμμετέχει σε σχετικό μέσο δικαστικής συνεργασίας δεν θα εκπληρώνει πλήρως τον ρόλο του, δεδομένου ότι δεν μπορεί να του απευθυνθεί εντολή στο πλαίσιο αυτού του μέσου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το άρθρο 3 παράγραφος 3 απαιτεί από τους παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες σε κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν σ' αυτά τα μέσα να ορίζουν νόμιμο εκπρόσωπο σε ένα από αυτά. Ως εκ τούτου, πάροχος υπηρεσιών που ορίζει νόμιμο εκπρόσωπο σε κράτος μέλος το οποίο συμμετέχει σε μέσο δικαστικής συνεργασίας δυνάμει του Τίτλου V θα εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του τόσο σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2, ανάλογα με την περίπτωση, όσο και σύμφωνα με την παράγραφο 3. Από την άλλη, πάροχος υπηρεσιών που ορίζει νόμιμο εκπρόσωπο σε κράτος μέλος που δεν συμμετέχει σε μέσο δικαστικής συνεργασίας δυνάμει του Τίτλου V θα εκπληρώσει, ως εκ τούτου, την υποχρέωσή του σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2, αλλά προκειμένου να εκπληρώσει επίσης την υποχρέωσή του σύμφωνα με την παράγραφο 3, θα πρέπει να ορίσει άλλον νόμιμο εκπρόσωπο σε ένα από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε μέσο δικαστικής συνεργασίας δυνάμει του Τίτλου V. Υπεύθυνα για την επιβολή αυτής της υποχρέωσης είναι τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε συναφές μέσο και όπου ο πάροχος υπηρεσιών προσφέρει υπηρεσίες.

Λόγω της «μεταβλητής γεωμετρίας» που υπάρχει στον τομέα του ποινικού δικαίου, με τη Δανία να μη συμμετέχει σε καμία ευρωπαϊκή νομοθεσία δυνάμει του Τίτλου V και με δικαίωμα προαιρετικής συμμετοχής για το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, υπάρχουν σήμερα διάφορα μέσα που εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών κατά τη

συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν την οδηγία σχετικά με την Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας και τη Σύμβαση για την Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή του 2000. Σ' αυτό το πολύπλευρο νομικό καθεστώς θα προστεθεί η ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων. Η συνεπακόλουθη πολυπλοκότητα είναι πιθανό να οδηγήσει σε αυξημένο κίνδυνο τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον κανονισμό για την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων να αναπτύξουν μη συντονισμένες εθνικές λύσεις, γεγονός το οποίο με τη σειρά του θα οδηγήσει σε περαιτέρω κατακερματισμό και ανασφάλεια δικαίου για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση αλλά προσφέρουν υπηρεσίες εντός της Ένωσης ορίζουν νόμιμο εκπρόσωπο στην Ένωση, που θα είναι ο αποδέκτης άμεσων αιτημάτων σε διασυνοριακές καταστάσεις και αιτημάτων με βάση τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών. Επιπλέον, για την αποφυγή του κινδύνου αποδυνάμωσης της αποτελεσματικότητας των ενωσιακών νομικών μέσων που θεσπίζονται δυνάμει του Τίτλου V κεφάλαιο 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις, στα οποία συμμετέχουν μόνο ορισμένα κράτη μέλη, θα πρέπει να ορίζεται νόμιμος εκπρόσωπος σε ένα από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στα εν λόγω νομικά μέσα.

Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να ορίζουν μία από τις εγκαταστάσεις τους εντός της Ένωσης, περιλαμβανομένων της κύριας έδρας ή των κεντρικών γραφείων τους, ως νόμιμο εκπρόσωπο, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία.

Το άρθρο 3 παράγραφος 6 διευκρινίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν στην εθνική νομοθεσία τους ότι ένας εξουσιοδοτημένος νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος για τη μη συμμόρφωση, με την επιφύλαξη της ευθύνης του ίδιου του παρόχου υπηρεσιών. Οι πάροχοι υπηρεσιών δεν θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ισχυρίζονται ότι δεν είναι αρμόδιοι, για παράδειγμα, για τη μη συμμόρφωση του νόμιμου εκπροσώπου τους. Επίσης, δεν μπορούν να απαλλάξουν εαυτούς λόγω ελλিপών ή αναποτελεσματικών εσωτερικών διαδικασιών, δεδομένου ότι είναι υπεύθυνοι για την παροχή των αναγκαίων πόρων και εξουσιών για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εντολές και εθνικές αποφάσεις. Ούτε ο νόμιμος εκπρόσωπος θα πρέπει να είναι σε θέση να απαλλάξει εαυτόν ισχυριζόμενος, για παράδειγμα, ότι δεν είναι αρμόδιος να παρέχει δεδομένα.

Άρθρο 4 Κοινοποιήσεις και γλώσσες

Το άρθρο 4 προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών ορίζουν έναν ή περισσότερους νόμιμους εκπροσώπους και παρέχουν τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

Η κοινοποίηση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη/τις γλώσσα/-ες στις οποίες μπορούν να απευθύνονται στον πάροχο υπηρεσιών. Εξ ορισμού θα χρησιμοποιείται η επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπος. Εάν υπάρχουν διάφορες επίσημες γλώσσες, ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να επιλέξει μία ή περισσότερες από αυτές. Επιπλέον, οι πάροχοι υπηρεσιών θα είναι σε θέση να επιλέγουν πρόσθετες επίσημες γλώσσες της Ένωσης για επικοινωνία από τις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών. Αυτό θα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών να επιλέξουν μια γλώσσα που χρησιμοποιείται, για παράδειγμα, σε εσωτερικές επικοινωνίες με τα κεντρικά γραφεία ή η οποία τη δεδομένη στιγμή χρησιμοποιείται συχνά σε αιτήματα και, συνεπώς, επιφέρει μεγαλύτερη συνεκτικότητα και βεβαιότητα τόσο για τις αρμόδιες αρχές όσο και για τους παρόχους υπηρεσιών.

Όταν ένας πάροχος υπηρεσιών ορίζει περισσότερους νόμιμους εκπροσώπους, μπορεί επίσης να κοινοποιήσει εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό του αποδέκτη. Οι εν λόγω εκτιμήσεις δεν

είναι δεσμευτικές για τις αρχές των κρατών μελών, αλλά θα πρέπει να ακολουθούνται, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Οι πάροχοι υπηρεσιών είναι υπεύθυνοι για τη διάθεση αυτών των πληροφοριών στο κοινό, π.χ. στον δικτυακό τους τόπο, καθώς και για την επικαιροποίηση των πληροφοριών αυτών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιστούν διαθέσιμες τις σχετικές πληροφορίες στους ειδικούς ιστοτόπους, ώστε να βοηθούν τις δικαστικές αρχές να προσδιορίζουν τον σωστό αποδέκτη.

Άρθρο 5 Κυρώσεις

Στις περιπτώσεις που οι πάροχοι υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία δεν συμμορφώνονται με τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν στην εθνική νομοθεσία τους αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις οι οποίες μπορούν να επιβληθούν στους παρόχους υπηρεσιών για τον μη ορισμό νόμιμου εκπροσώπου, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία, και τη μη παροχή των αναγκαίων εξουσιών, πόρων και συνθηκών όπως οι υποδομές για τη γενική συμμόρφωση του νόμιμου εκπροσώπου με αποφάσεις των εθνικών αρχών, και την παροχή των απαιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων.

Από την άλλη πλευρά, οι κυρώσεις ή τα πρόστιμα για τη μη συμμόρφωση του νόμιμου εκπροσώπου με ειδική απόφαση, όπως εντολή σε συγκεκριμένες διαδικασίες, είναι το θέμα άλλων ειδικών μέσων, όπως ο κανονισμός για τις ευρωπαϊκές εντολές υποβολής και διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις ή το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 6 Μηχανισμός συντονισμού

Για να εξασφαλιστεί συνεκτική προσέγγιση, η οδηγία προβλέπει μηχανισμό συντονισμού με βάση τις κεντρικές αρχές που έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη. Ο εν λόγω μηχανισμός συντονισμού θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν πληροφορίες, να παρέχουν συνδρομή και να συνεργάζονται στην προσέγγιση επιβολής της νομοθεσίας, π.χ. με τον προσδιορισμό του πλέον ενδεδειγμένου κράτους μέλους για τη λήψη μέτρων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Άρθρα 7, 8, 9 και 10

Τα άρθρα αυτά περιέχουν περαιτέρω διατάξεις σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο από τα κράτη μέλη, την επανεξέταση από την Επιτροπή, την έναρξη ισχύος της οδηγίας και τους αποδέκτες της οδηγίας. Η προτεινόμενη οδηγία θα τεθεί σε ισχύ την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα έχουν προθεσμία 6 μηνών για να μεταφέρουν τις διατάξεις της προτεινόμενης οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Η Επιτροπή θα προβεί σε αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας και σύμφωνα με την παράγραφο 22 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016¹⁵.

¹⁵ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 53 και 62,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Υπηρεσίες βάσει δικτύου μπορούν κατ' αρχήν να παρέχονται από οποιοδήποτε σημείο και δεν απαιτείται φυσική υποδομή, εταιρική παρουσία ή προσωπικό στη χώρα όπου προσφέρονται οι υπηρεσίες ούτε στην ίδια την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, ενδέχεται να είναι δύσκολη η εφαρμογή και επιβολή των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και οι οποίες ισχύουν για τους οικείους παρόχους υπηρεσιών, και ιδίως της υποχρέωσης συμμόρφωσης με εντολή ή απόφαση δικαστικής αρχής. Αυτό ισχύει ειδικότερα για το ποινικό δίκαιο, όπου οι αρχές των κρατών μελών αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την επίδοση, τη διασφάλιση της συμμόρφωσης και την εκτέλεση των αποφάσεών τους, ιδίως όταν οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται από σημεία εκτός της επικράτειάς τους.
- (2) Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη έχουν λάβει ευρύ φάσμα διαφορετικών μέτρων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας τους. Σ' αυτά περιλαμβάνονται μέτρα για την επικοινωνία με τους παρόχους υπηρεσιών για τη λήψη ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων που είναι σημαντικά για την ποινική διαδικασία.
- (3) Για τον σκοπό αυτό, ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ή εξετάζουν τη θέσπιση νομοθεσίας που επιβάλλει υποχρεωτική νόμιμη εκπροσώπηση εντός της επικράτειάς τους για ένα πλήθος παρόχων υπηρεσιών που προσφέρουν υπηρεσίες στην εν λόγω επικράτεια. Οι εν λόγω απαιτήσεις δημιουργούν εμπόδια στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών εντός της εσωτερικής αγοράς.
- (4) Υπάρχει σημαντικός κίνδυνος ότι, ελλείψει ενωσιακής προσέγγισης, άλλα κράτη μέλη θα προσπαθήσουν να υπερβούν τις υπάρχουσες αδυναμίες σχετικά με τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών επιβάλλοντας

¹⁶ ΕΕ C της , σ. .

διαφορετικές εθνικές υποχρεώσεις. Αυτό, κατά πάσα πιθανότητα, θα δημιουργήσει περαιτέρω εμπόδια στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών εντός της εσωτερικής αγοράς.

- (5) Υπό τις παρούσες συνθήκες, η προκύπτουσα ανασφάλεια δικαίου επηρεάζει τόσο τους παρόχους υπηρεσιών όσο και τις εθνικές αρχές. Διαφορετικές και ενδεχομένως αντικρουόμενες υποχρεώσεις ορίζονται για παρόχους υπηρεσιών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι ή παρέχουν υπηρεσίες σε διαφορετικά κράτη μέλη, τα οποία επίσης τους υποβάλλουν σε διαφορετικά συστήματα κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασεων. Κατά πάσα πιθανότητα, η απόκλιση αυτή στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών θα επεκταθεί περαιτέρω, λόγω της αυξανόμενης σημασίας των υπηρεσιών επικοινωνίας και της κοινωνίας της πληροφορίας στην καθημερινή ζωή μας και στην κοινωνία. Η ανωτέρω παράμετρος δεν αποτελεί μόνο εμπόδιο για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, αλλά συνεπάγεται προβλήματα και για τη δημιουργία και την ορθή λειτουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης της Ένωσης.
- (6) Για να αποφευχθεί αυτός ο «κατακερματισμός» και να εξασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά υπόκεινται στις ίδιες ή παρόμοιες υποχρεώσεις, η Ένωση έχει θεσπίσει σειρά νομικών πράξεων σε συναφείς τομείς, όπως η προστασία των δεδομένων¹⁷. Προκειμένου να αυξηθεί το επίπεδο προστασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων, οι κανόνες του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων¹⁸ προβλέπουν τον ορισμό νόμιμου εκπροσώπου στην Ένωση από υπεύθυνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση αλλά προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες σε πρόσωπα στην Ένωση ή παρακολουθούν τη συμπεριφορά τους εφόσον η συμπεριφορά αυτή λαμβάνει χώρα εντός της Ένωσης, εκτός αν η επεξεργασία είναι περιστασιακή, δεν περιλαμβάνει επεξεργασία, σε μεγάλη κλίμακα, ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα και δεν είναι πιθανόν να οδηγήσει σε κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες φυσικών προσώπων, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, το πλαίσιο, το πεδίο εφαρμογής και τους σκοπούς της επεξεργασίας ή το αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι δημόσια αρχή ή φορέας.
- (7) Με τον καθορισμό εναρμονισμένων κανόνων για τη νόμιμη εκπροσώπηση ορισμένων παρόχων υπηρεσιών στην Ένωση για την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση αποφάσεων που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για τους σκοπούς της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, θα πρέπει να αρθούν τα υφιστάμενα εμπόδια στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, όπως επίσης θα πρέπει να αποφευχθεί η μελλοντική επιβολή

¹⁷ [Οδηγία 95/46/EK](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (EE L 281 της 23.11.1995, σ. 31)· [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/679](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1)· [Οδηγία 2002/58/EK](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (EE L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

¹⁸ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/679](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

διαφορετικών εθνικών προσεγγίσεων εν προκειμένω. Θα πρέπει να καθοριστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους παρόχους υπηρεσιών. Επιπλέον, θα πρέπει να διευκολυνθεί η πιο αποτελεσματική επιβολή του ποινικού δικαίου στον κοινό χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

- (8) Ο οικείος νόμιμος εκπρόσωπος θα πρέπει να χρησιμεύει ως αποδέκτης εθνικών εντολών και αποφάσεων, καθώς και εντολών και αποφάσεων σύμφωνα με νομικά μέσα της Ένωσης που θεσπίστηκαν στο πεδίο εφαρμογής του Τίτλου V κεφάλαιο 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις. Αυτό περιλαμβάνει τόσο μέσα που επιτρέπουν την άμεση επίδοση εντολών σε διασυνοριακές καταστάσεις στον πάροχο υπηρεσιών όσο και μέσα που βασίζονται στη δικαστική συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών δυνάμει του Τίτλου V κεφάλαιο 4.
- (9) Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου είναι άμεση, δηλαδή από την ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που ορίζεται στο άρθρο 7 για τους παρόχους υπηρεσιών που προσφέρουν υπηρεσίες στην Ένωση κατά την ημερομηνία αυτή ή από τη στιγμή που οι πάροχοι υπηρεσιών θα αρχίσουν να προσφέρουν υπηρεσίες στην Ένωση για τους παρόχους υπηρεσιών που θα ξεκινήσουν να προσφέρουν υπηρεσίες μετά την ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.
- (10) Η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου θα πρέπει να ισχύει για τους παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση, δηλαδή σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Περιπτώσεις στις οποίες πάροχος υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος στην επικράτεια κράτους μέλους και παρέχει υπηρεσίες αποκλειστικά στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους δεν θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
- (11) Κατά παρέκκλιση από τον ορισμό νόμιμου εκπροσώπου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να συνεχίσουν να απευθύνονται στους παρόχους υπηρεσιών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους, είτε πρόκειται για αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις, είτε μετά την παραλαβή αιτήματος για συνδρομή στο πλαίσιο νομικών πράξεων περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές υποθέσεις.
- (12) Για να προσδιοριστεί αν ένας πάροχος υπηρεσιών προσφέρει υπηρεσίες εντός της Ένωσης απαιτείται να αξιολογηθεί κατά πόσον ο πάροχος υπηρεσιών επιτρέπει σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα στην Ένωση να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Ωστόσο, η απλή προσβασιμότητα επιγραμμικής διεπαφής (για παράδειγμα, η προσβασιμότητα του ιστοτόπου του παρόχου υπηρεσιών ή ενός μεσάζοντα ή μιας διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων στοιχείων επικοινωνίας), αν ληφθεί μεμονωμένα υπόψη, δεν θα πρέπει να αποτελεί επαρκή προϋπόθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (13) Για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει επίσης να είναι συναφής ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση. Τέτοια ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση θα πρέπει να θεωρείται ότι υφίσταται όταν ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση. Ελλείψει τέτοιας εγκατάστασης, το κριτήριο της ουσιώδους σύνδεσης θα πρέπει να εκτιμάται με βάση την ύπαρξη σημαντικού αριθμού χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή τη στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να προσδιοριστεί βάσει όλων των σχετικών περιστάσεων, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως η χρήση γλώσσας ή νομίματος που χρησιμοποιείται γενικά στο εν λόγω κράτος μέλος ή η δυνατότητα παραγγελίας αγαθών ή υπηρεσιών. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα κράτος μέλος θα

μπορούσε, επίσης, να συναχθεί από τη διαθεσιμότητα εφαρμογής στο οικείο εθνικό κατάστημα εφαρμογών, από την παροχή τοπικών διαφημίσεων ή διαφημίσεων στη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο εν λόγω κράτος μέλος ή από τον χειρισμό των σχέσεων με τους πελάτες, για παράδειγμα με την παροχή εξυπηρέτησης πελατών στη γλώσσα που χρησιμοποιείται γενικά στο εν λόγω κράτος μέλος. Ουσιώδης σύνδεση πρέπει να συνάγεται επίσης όταν ένας πάροχος υπηρεσιών κατευθύνει τις δραστηριότητές του προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού 1215/2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Από την άλλη πλευρά, δεν μπορεί η παροχή της υπηρεσίας υπό το πρίσμα της απλής συμμόρφωσης με την απαγόρευση της διακριτικής μεταχείρισης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/302¹⁹, για τον λόγο αυτό και μόνο, να θεωρηθεί ως κατεύθυνση ή στόχευση δραστηριοτήτων προς δεδομένη επικράτεια εντός της Ένωσης. Το ίδιο πρέπει να ισχύει και για να προσδιοριστεί αν ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει υπηρεσίες σε κράτος μέλος.

- (14) Οι πάροχοι υπηρεσιών που υποχρεούνται να ορίσουν νόμιμο εκπρόσωπο θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν προς τούτο υφιστάμενη εγκατάσταση σε κράτος μέλος, είτε πρόκειται για νομικό πρόσωπο είτε για υποκατάστημα, πρακτορείο, γραφείο, κύρια έδρα ή κεντρικά γραφεία, καθώς και περισσότερους από έναν νόμιμους εκπροσώπους. Ωστόσο, ένας εταιρικός όμιλος δεν θα πρέπει να εξαναγκάζεται να ορίσει πολλούς εκπροσώπους, έναν για κάθε επιχείρηση που ανήκει στον εν λόγω όμιλο. Τα διάφορα μέσα που υιοθετούνται στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του Τίτλου V κεφάλαιο 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών κατά τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Ως συνέπεια αυτής της «μεταβλητής γεωμετρίας» που υπάρχει στον κοινό χώρο του ποινικού δικαίου, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η οδηγία δεν διευκολύνει τη δημιουργία περαιτέρω ανισοτήτων ή εμποδίων στην παροχή υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά, επιτρέποντας στους παρόχους που προσφέρουν υπηρεσίες στην επικράτειά τους να ορίζουν νόμιμους εκπροσώπους εντός κρατών μελών που δεν συμμετέχουν στα σχετικά νομικά μέσα, πράγμα που δεν θα ήταν επαρκές για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Ως εκ τούτου, ένας τουλάχιστον εκπρόσωπος θα πρέπει να ορίζεται σε κράτος μέλος που συμμετέχει στα σχετικά νομικά μέσα της Ένωσης, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να εξασθενίσει η αποτελεσματικότητα του ορισμού που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία και να γίνει χρήση των συνεργειών του ορισμού νόμιμου εκπροσώπου για την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση αποφάσεων και εντολών που εκδίδονται στο πλαίσιο της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων δυνάμει του [κανονισμού] ή της σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής του 2000. Επιπλέον, ο ορισμός νόμιμου εκπροσώπου, που θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις εθνικές νομικές υποχρεώσεις, κάνει χρήση των συνεργειών της ύπαρξης σαφούς σημείου πρόσβασης για την επικοινωνία με παρόχους υπηρεσιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις.

¹⁹ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/302](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών εντός της εσωτερικής αγοράς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (ΕΕ L 601 της 2.3.2018, σ. 1).

- (15) Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να επιλέγουν σε ποιο κράτος μέλος θα ορίσουν τον νόμιμο εκπρόσωπό τους και τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίσουν αυτή την ελεύθερη επιλογή, π.χ. επιβάλλοντας υποχρέωση ορισμού του νόμιμου εκπροσώπου στην επικράτειά τους. Ωστόσο, η οδηγία περιλαμβάνει επίσης ορισμένους περιορισμούς όσον αφορά αυτή την ελεύθερη επιλογή των παρόχων υπηρεσιών, και κυρίως ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος θα πρέπει να είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος όπου ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει τις υπηρεσίες ή είναι εγκατεστημένος, καθώς και την υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου σε ένα από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στα μέσα δικαστικής συνεργασίας που θεσπίστηκαν δυνάμει του Τίτλου V της Συνθήκης.
- (16) Οι πάροχοι υπηρεσιών που είναι οι πλέον συναφείς για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών είναι οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συγκεκριμένοι πάροχοι υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που διευκολύνουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηστών. Ως εκ τούτου, και οι δυο ομάδες θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ορίζονται στην πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Οι εν λόγω υπηρεσίες περιλαμβάνουν διαπροσωπικές επικοινωνίες, όπως υπηρεσίες μετάδοσης φωνής μέσω Διαδικτύου (VOIP), υπηρεσίες άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων και υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι κατηγορίες των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που περιλαμβάνονται εδώ είναι εκείνες για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της υπηρεσίας που παρέχεται στον χρήστη, και αναφέρονται, ειδικότερα, στα κοινωνικά δίκτυα, στον βαθμό που δεν χαρακτηρίζονται ως υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, επιγραμμικές αγορές που διευκολύνουν τις συναλλαγές μεταξύ των χρηστών (όπως καταναλωτές ή επιχειρήσεις) και άλλες υπηρεσίες φιλοξενίας, ακόμη και όταν η υπηρεσία παρέχεται μέσω του υπολογιστικού νέφους. Οι υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων δεν αποτελεί καθοριστικό στοιχείο και για τις οποίες είναι μόνο επικουρικού χαρακτήρα, όπως οι νομικές, αρχιτεκτονικές, μηχανικές και λογιστικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω διαδικτύου εξ αποστάσεως, θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ακόμη και εάν μπορεί να εμπίπτουν στον ορισμό των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535.
- (17) Οι πάροχοι υπηρεσιών υποδομής διαδικτύου που σχετίζονται με την εκχώρηση ονομάτων και αριθμών, όπως οι αρχαιοφύλακες και τα μητρώα ονομάτων χώρου και οι πάροχοι υπηρεσιών ιδιωτικής ζωής και διαμεσολάβησης ή τα περιφερειακά μητρώα διευθύνσεων πρωτοκόλλου διαδικτύου («IP»), έχουν ιδιαίτερη σημασία όσον αφορά την ταυτοποίηση των φορέων πίσω από κακόβουλους ιστότοπους ή ιστότοπους που έχουν παραβιαστεί. Τηρούν δεδομένα που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις ποινικές έρευνες, δεδομένου ότι μπορούν να επιτρέψουν την ταυτοποίηση προσώπου ή οντότητας που βρίσκεται πίσω από ιστότοπο ο οποίος χρησιμοποιείται σε εγκληματική δραστηριότητα, ή του θύματος εγκληματικής δραστηριότητας στην περίπτωση που παραβιασμένος ιστότοπος δεχθεί πειρατική επίθεση από εγκληματίες.
- (18) Ο νόμιμος εκπρόσωπος θα πρέπει να είναι σε θέση να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις και τις εντολές που του απευθύνονται από τις αρχές των κρατών μελών εξ ονόματος του παρόχου υπηρεσιών, ο οποίος θα πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλιστεί το αποτέλεσμα αυτό, όπως επίσης και τους αναγκαίους πόρους και εξουσίες. Η έλλειψη τέτοιων μέτρων ή οι αδυναμίες τους δεν θα πρέπει να χρησιμεύουν ως επιχείρημα για να δικαιολογείται η μη συμμόρφωση με αποφάσεις ή

εντολές που επιπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ούτε για τον πάροχο ούτε για τον νόμιμο εκπρόσωπό του.

- (19) Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να γνωστοποιούν στο κράτος μέλος στο οποίο διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπος την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του νόμιμου εκπροσώπου τους, καθώς και σχετικές μεταβολές και επικαιροποιήσεις των στοιχείων. Η κοινοποίηση θα πρέπει επίσης να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις γλώσσες στις οποίες είναι δυνατή η επικοινωνία με τον νόμιμο εκπρόσωπο, που θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους στο οποίο διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπος, αλλά ενδέχεται να περιλαμβάνουν και άλλες επίσημες γλώσσες της Ένωσης, όπως τη γλώσσα των κεντρικών γραφείων του. Όταν ο πάροχος υπηρεσιών ορίζει περισσότερους από έναν νόμιμους εκπροσώπους, μπορεί επίσης να κοινοποιεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό του αποδέκτη. Οι εκτιμήσεις αυτές δεν είναι δεσμευτικές για τις αρχές των κρατών μελών, αλλά θα πρέπει να ακολουθούνται, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Όλες αυτές οι πληροφορίες, οι οποίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις αρχές των κρατών μελών, θα πρέπει να διατίθενται στο κοινό από τον πάροχο της υπηρεσίας, για παράδειγμα στον ιστότοπό του, κατά τρόπο συγκρίσιμο με εκείνον που χαρακτηρίζει τις απαιτήσεις για τη διάθεση γενικών πληροφοριών στο κοινό σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 2000/31/EK για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά²⁰ (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο). Για τους παρόχους υπηρεσιών που υπόκεινται στην οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο, το άρθρο 3 παράγραφος 3 συμπληρώνει αλλά δεν αντικαθιστά τις απαιτήσεις αυτές. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να δημοσιεύουν τις σχετικές πληροφορίες για τη χώρα τους σε ειδικό ιστότοπο της δικτυακής πύλης για την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη, ώστε να διευκολύνεται ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών και η χρήση του νόμιμου εκπροσώπου από τις αρχές άλλου κράτους μέλους.
- (20) Η παράβαση των υποχρεώσεων ορισμού νόμιμου εκπροσώπου και κοινοποίησης και δημοσιοποίησης των πληροφοριών που συνδέονται μ' αυτές θα πρέπει να υπόκειται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις. Σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει οι κυρώσεις να προβλέπουν απαγόρευση, μόνιμη ή προσωρινή, της παροχής υπηρεσιών. Όπου ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει υπηρεσίες σε διάφορα κράτη μέλη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίσουν τα μέτρα επιβολής. Για να εξασφαλιστεί συνεκτική και αναλογική προσέγγιση, προβλέπεται μηχανισμός συντονισμού. Η Επιτροπή θα μπορούσε να διευκολύνει τον συντονισμό αυτό, αν είναι απαραίτητο, αλλά πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με υποθέσεις παράβασης. Η παρούσα οδηγία δεν διέπει τις συμβατικές ρυθμίσεις για τη μεταφορά ή τη μετατόπιση των χρηματοοικονομικών συνεπειών, μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών και των νόμιμων εκπροσώπων, των κυρώσεων που τους επιβάλλονται.
- (21) Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη των εξουσιών έρευνας των αρχών στο πλαίσιο αστικών ή διοικητικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων όταν οι διαδικασίες αυτές μπορούν να οδηγήσουν στην επιβολή κυρώσεων.

²⁰ [Οδηγία 2000/31/EK](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (EE L 178 της 17.7.2000, σ. 1).

- (22) Προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή της οδηγίας κατά τρόπο συνεκτικό, θα πρέπει να θεσπιστούν πρόσθετοι μηχανισμοί για τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν μια κεντρική αρχή που μπορεί να παράσχει στις κεντρικές αρχές άλλων κρατών μελών πληροφορίες και συνδρομή κατά την εφαρμογή της οδηγίας, ιδίως όταν εξετάζονται μέτρα επιβολής δυνάμει της οδηγίας. Ο εν λόγω μηχανισμός συντονισμού θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα οικεία κράτη μέλη ενημερώνονται για την πρόθεση κράτους μέλους να προβεί σε μέτρα επιβολής. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι κεντρικές αρχές μπορούν να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή, υπό τις συνθήκες αυτές, και συνεργάζονται μεταξύ τους κατά περίπτωση. Η συνεργασία μεταξύ κεντρικών αρχών στην περίπτωση μέτρων επιβολής ενδέχεται να συνεπάγεται τον συντονισμό μέτρων επιβολής μεταξύ των αρμόδιων αρχών σε διάφορα κράτη μέλη. Για τον συντονισμό μέτρων επιβολής, οι κεντρικές αρχές συνεργάζονται επίσης με την Επιτροπή κατά περίπτωση. Η ύπαρξη του μηχανισμού συντονισμού δεν θίγει το δικαίωμα ενός κράτους μέλους να επιβάλλει κυρώσεις σε παρόχους υπηρεσιών που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την οδηγία. Ο ορισμός κεντρικών αρχών και η δημοσίευση πληροφοριών σχετικά μ' αυτές θα διευκολύνουν την κοινοποίηση από τους παρόχους υπηρεσιών του ορισμού και των στοιχείων επικοινωνίας των νόμιμων εκπροσώπων τους στο κράτος μέλος όπου διαμένουν ή είναι εγκατεστημένοι οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους.
- (23) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η άρση εμποδίων στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο της συγκέντρωσης στοιχείων σε ποινικές διαδικασίες, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορεί, λόγω του διασυνοριακού χαρακτήρα των εν λόγω υπηρεσιών, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (24) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ και εξέδωσε τη γνωμοδότησή του στις (...) ²².
- (25) Η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας, η οποία αξιολόγηση θα πρέπει να βασίζεται στα πέντε κριτήρια της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της συνάφειας, της συνοχής και της προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ και θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση για τις εκτιμήσεις επιπτώσεων πιθανών περαιτέρω μέτρων. Η αξιολόγηση θα πρέπει να ολοκληρωθεί 5 έτη μετά την έναρξη εφαρμογής, ώστε να είναι δυνατή η συγκέντρωση επαρκών στοιχείων όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή της. Η συλλογή πληροφοριών θα πρέπει να γίνεται τακτικά και για την τεκμηρίωση της αξιολόγησης της παρούσας οδηγίας.

²¹ [Κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 45/2001](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

²² ΕΕ C της , σ. .

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες για τη νόμιμη εκπροσώπηση στην Ένωση ορισμένων παρόχων υπηρεσιών για την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση αποφάσεων και εντολών που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για τους σκοπούς της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.
2. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλλουν υποχρεώσεις επιπλέον εκείνων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία στους παρόχους υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εξουσία των εθνικών αρχών σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο για επικοινωνία σε παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
4. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους παρόχους υπηρεσιών που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 και οι οποίοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Ένωση. Δεν εφαρμόζεται όταν οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών είναι εγκατεστημένοι στην επικράτεια ενός και μόνο κράτους μέλους και παρέχουν υπηρεσίες αποκλειστικά στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «νόμιμος εκπρόσωπος»: νομικό ή φυσικό πρόσωπο που έχει οριστεί εγγράφως από πάροχο υπηρεσιών για τους σκοπούς του άρθρου 1 παράγραφος 1, του άρθρου 3 παράγραφος 1, του άρθρου 3 παράγραφος 2 και του άρθρου 3 παράγραφος 3·
- (2) «πάροχος υπηρεσιών»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες υπηρεσιών:
 - (a) υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 της [οδηγίας για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών]·
 - (b) υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³, για τις οποίες η αποθήκευση δεδομένων είναι καθοριστικό στοιχείο της υπηρεσίας που παρέχεται στον χρήστη, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών δικτύων, επιγραμμικών αγορών που διευκολύνουν τις συναλλαγές μεταξύ των χρηστών τους, και άλλων παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας·

²³ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2015/1535](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

- (c) υπηρεσίες ονομάτων χώρου και αρίθμησης IP του διαδικτύου, όπως οι πάροχοι διευθύνσεων IP, τα μητρώα ονομάτων τομέων, οι αρχειοφύλακες ονομάτων χώρου και οι σχετικές υπηρεσίες ιδιωτικής ζωής και διαμεσολάβησης·
- (3) «παροχή υπηρεσιών σε κράτος μέλος»:
- (a) η παροχή δυνατότητας σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα σε ένα κράτος μέλος να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο σημείο 2 και·
- (b) η ύπαρξη ουσιώδους σύνδεσης με το κράτος μέλος που αναφέρεται στο στοιχείο α)·
- (4) «εγκατάσταση»: είτε η πραγματική άσκηση οικονομικής δραστηριότητας για αόριστο χρόνο μέσω σταθερής υποδομής από όπου ασκείται η επιχειρηματική δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών, είτε η σταθερή υποδομή από την οποία ασκείται η δραστηριότητα·
- (5) «όμιλος»: ο όμιλος, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 15 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴.

Άρθρο 3 *Νόμιμος εκπρόσωπος*

1. Τα κράτη μέλη όπου είναι εγκατεστημένος ο πάροχος υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση διασφαλίζουν ότι ορίζει τουλάχιστον έναν νόμιμο εκπρόσωπο στην Ένωση για την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση αποφάσεων και εντολών που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Ο νόμιμος εκπρόσωπος διαμένει ή είναι εγκατεστημένος σε ένα από τα κράτη μέλη όπου είναι εγκατεστημένος ή παρέχει τις υπηρεσίες ο πάροχος υπηρεσιών.
2. Όταν ένας πάροχος υπηρεσιών δεν είναι εγκατεστημένος στην Ένωση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πάροχος υπηρεσιών που προσφέρει υπηρεσίες στην επικράτειά τους ορίζει τουλάχιστον έναν νόμιμο εκπρόσωπο στην Ένωση για την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση αποφάσεων και εντολών που εκδίδονται από αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Ο νόμιμος εκπρόσωπος διαμένει ή είναι εγκατεστημένος σε ένα από τα κράτη μέλη όπου παρέχει τις υπηρεσίες ο πάροχος υπηρεσιών.
3. Όσον αφορά την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση αποφάσεων και εντολών που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών δυνάμει ενωσιακών νομικών μέσων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του Τίτλου V κεφάλαιο 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στα εν λόγω νομικά μέσα διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που προσφέρουν υπηρεσίες στην επικράτειά τους ορίζουν τουλάχιστον

²⁴ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2015/849](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).

έναν εκπρόσωπο σε κάποιο από αυτά. Ο νόμιμος εκπρόσωπος διαμένει ή είναι εγκατεστημένος σε ένα από τα κράτη μέλη όπου παρέχει τις υπηρεσίες ο πάροχος υπηρεσιών.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών είναι ελεύθεροι να ορίζουν πρόσθετους νόμιμους εκπροσώπους, που διαμένουν ή είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων όπου παρέχουν τις υπηρεσίες τους οι πάροχοι υπηρεσιών. Οι πάροχοι υπηρεσιών που ανήκουν σε όμιλο επιτρέπεται να ορίζουν συλλογικά έναν νόμιμο εκπρόσωπο.
5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις και οι εντολές των αρμόδιων αρχών τους για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών να απευθύνονται στον νόμιμο εκπρόσωπο που ορίζεται από τον πάροχο υπηρεσιών για τον σκοπό αυτό. Ο εκπρόσωπος αυτός επιφορτίζεται με την παραλαβή, τη συμμόρφωση με και την εκτέλεση των εν λόγω αποφάσεων και εντολών εξ ονόματος του οικείου παρόχου υπηρεσιών.
6. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος που διαμένει ή είναι εγκατεστημένος στην επικράτειά τους συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές κατά την παραλαβή των εν λόγω αποφάσεων και εντολών, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο.
7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι ή παρέχουν υπηρεσίες στην επικράτειά τους παρέχουν στον νόμιμο εκπρόσωπό τους τις απαραίτητες εξουσίες και πόρους για να συμμορφώνεται με τις εν λόγω αποφάσεις και εντολές.
8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο ορισθείς νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος για μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο κατά την παραλαβή αποφάσεων και εντολών, με την επιφύλαξη της ευθύνης και των νομικών ενεργειών οι οποίες μπορούν να αναληφθούν κατά του παρόχου υπηρεσιών. Ειδικότερα, η έλλειψη κατάλληλων εσωτερικών διαδικασιών μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και των νόμιμων εκπροσώπων δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως δικαιολογία για τη μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις αυτές.
9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η υποχρέωση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου ισχύει από την ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που ορίζεται στο άρθρο 7 για τους παρόχους υπηρεσιών που προσφέρουν υπηρεσίες στην Ένωση κατά την ημερομηνία αυτή ή από τη στιγμή που οι πάροχοι υπηρεσιών θα αρχίσουν να προσφέρουν υπηρεσίες στην Ένωση για τους παρόχους υπηρεσιών που θα ξεκινήσουν να προσφέρουν υπηρεσίες μετά την ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 4

Κοινοποιήσεις και γλώσσες

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, κατά τον ορισμό του νόμιμου εκπροσώπου του σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 1, 2 και 3, κάθε πάροχος υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένος ή που παρέχει υπηρεσίες στην επικράτειά τους κοινοποιεί γραπτώς στην κεντρική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπος τον ορισμό και τα στοιχεία επικοινωνίας του νόμιμου εκπροσώπου του, καθώς και τυχόν μεταβολές τους.

2. Η κοινοποίηση καθορίζει την/τις επίσημη/-ες γλώσσα/-ες της Ένωσης, όπως αναφέρεται στον κανονισμό 1/58, στην/στις οποία/-ες μπορεί να γίνεται η επικοινωνία με τον νόμιμο εκπρόσωπο. Αυτό περιλαμβάνει, τουλάχιστον, μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους στο οποίο διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπος.
3. Όταν ένας πάροχος υπηρεσιών ορίζει περισσότερους του ενός εκπροσώπους, η κοινοποίηση καθορίζει την/τις επίσημη/-ες γλώσσα/-ες της Ένωσης ή των κρατών μελών που καλύπτονται από καθέναν από αυτούς ή κάθε άλλη εκτίμηση για τον προσδιορισμό του κατάλληλου νόμιμου εκπροσώπου με τον οποίο πρέπει να γίνει η επικοινωνία. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, οι αρχές των κρατών μελών δύναται να παρεκκλίνουν από τις εν λόγω εκτιμήσεις.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πάροχος υπηρεσιών δημοσιοποιεί τις πληροφορίες που έχουν κοινοποιηθεί σ' αυτά σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τις πληροφορίες αυτές σε ειδική σελίδα της δικτυακής πύλης ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Άρθρο 5 *Κυρώσεις*

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις επιβλητέες κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την επιβολή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
2. Τα κράτη μέλη, μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 7, γνωστοποιούν στην Επιτροπή τους εν λόγω κανόνες και τα μέτρα και την ενημερώνουν, χωρίς καθυστέρηση, για κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν επίσης την Επιτροπή σε ετήσια βάση σχετικά με μη συμμορφούμενους παρόχους υπηρεσιών και τα σχετικά μέτρα επιβολής που λαμβάνονται εναντίον τους.

Άρθρο 6 *Μηχανισμός συντονισμού*

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν μια κεντρική αρχή ή, εάν προβλέπεται από το νομικό τους σύστημα, περισσότερες από μία κεντρικές αρχές, για τη διασφάλιση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας με συνεκτικό και αναλογικό τρόπο.
2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την/τις ορισθείσα/-ες κεντρική/-ές αρχή/-ές, που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή διαβιβάζει κατάλογο με τις ορισθείσες κεντρικές αρχές στα κράτη μέλη. Επίσης, η Επιτροπή θα δημοσιοποιεί κατάλογο με τις ορισθείσες κεντρικές αρχές για τη διευκόλυνση των κοινοποιήσεων από πάροχο υπηρεσιών στα κράτη μέλη όπου διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπός του.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κεντρικές αρχές παρέχουν η μια στην άλλη σχετικές πληροφορίες και αμοιβαία συνδρομή σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας με συνεκτικό και αναλογικό τρόπο. Η παροχή πληροφοριών και αμοιβαίας συνδρομής καλύπτει, ειδικότερα, τα μέτρα επιβολής.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κεντρικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους και, εφόσον χρειάζεται, με την Επιτροπή, ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της

παρούσας οδηγίας με συνεκτικό και αναλογικό τρόπο. Η συνεργασία καλύπτει, ειδικότερα, τα μέτρα επιβολής.

Άρθρο 7
Μεταφορά

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος της. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.
2. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.
3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 8
Αξιολόγηση

Έως τις [5 έτη από την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας] το αργότερο, η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση της οδηγίας και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση της ανάγκης για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της. Εάν χρειάζεται, η έκθεση συνοδεύεται από προτάσεις τροποποιήσεων της παρούσας οδηγίας. Η αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης.

Άρθρο 9
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 10
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος